

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON: 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNVE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lej pótdíj ellenében kapják. 20

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Felhívás az 1930 évi tagdíjak sürgős befizetésére.

Tisztelettel felkérjük az Erdélyi Gazdasági Egylet összes tagjait, hogy úgy a január hónapban esedékessé vált folyó évi, mint az előző évekről hátrálékos tagdíjaikat legkésőbb március hó 10.-ig szíveskedjenek beküldeni az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala címére (Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Mureşan—Attila-u. 10), mert az egyesület súlyos anyagi körülményei arra kényszerítik, hogy ellenkező esetben ez idő elteltével az egyesületi jogtanácsos ur utján küldje ki a felszólításokat. Minden Tisztelt Tagtársunk a saját érdekében cselekszik, ha a felesleges költség szaporítást elkerülve tagdíj tartozását idejében rendez.

Kolozsvár, 1930. február hó 12.

Az E. G. E. Elnöksége.

MEGHIVÓ.

A traktor- és benzinmotor-tulajdonosokat súlyos gondok elé állította a benzin-, petróleum- és olajárak tetemes emelése, amelyek következtében a traktorszántás rentabilitása kockázatosá vált.

A mai katasztrófális gazdasági válság banikra menő takarékoskosságot követel a gazdaközönségtől. Ezért lehetetlenség hangtalanul és némán elmenni a hajtó erők árának ilyen súlyos következményekkel járó emelése mellett. A gazdaközönség köréből elhangzott komoly panaszok alapján az Erdélyi Gazdasági Egylet az összes erdélyi traktor- és benzinmotor-tulajdonosokat ezuton hívja meg a f. hó 20-án, csütörtökön, d. e. 10 órakor, Kolozsváron, az Erdélyi Gazdasági Egylet Attila-utca 10. sz. alatti székházában tartandó értekezletre, amelynek egyedüli tárgya lesz a mezőgazdasági termeléshez használt benzin-, petróleum- és olajárak csökkentése érdekében teendő lépések megbeszélése. Az értekezletre az érdekelt gazdaközönséget ezuton hívja meg tisztelettel.

Kolozsvárt, 1930. febr. 11-én.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet
Elnöksége.

Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet szervező munkáját az E. G. E. kezébe helyezte a február 10.-i értekezlet.

Február 10-én délelőtt népes gyűlést tartottak az erdélyi gazdák Kolozsváron, az Erdélyi Gazdasági Egyesület székházában. A gyűlésen megjelentek a szorosán vett erdélyi részek gazdáin kívül Szatmár és Arad vidékének birtokosai is, hogy a felállítandó Erdélyi Magyar Földhitelintézet legégetőbb kérdéseit megbeszéljék. A gyűlésen a kis- és nagybirtokokon kívül a magyar közigazdasági élet és pénzügy világ számos kiválósága jelent meg. Az értekezleten báró Jósika Gábor, az E. G. E. elnöke elnökölt. A gyűlésen jelen voltak: Dr. Betegh Miklós (Aranyosgyéres), dr. Szent-Iványi Gábor (Szentiványlaborfalva), dr. Szent-Iványi József (Farnos), Béli Pál (Bodola), Purguly László (Sofronya), Száva Károly (Palatka), dr. Páll Gábor (Csikszereda), Alföldy Pál (Arad), dr. Markovits Manó (Nagyvárad), dr. Kőlcsey Ferenc (Domahida), dr. György József (Marosvárhely), Gyárfás Elemér (Dicsőszentmárton), Pekri Géza (Dicsőszentmárton), dr. Szoboszlai László (Nyárádszereda), dr. Müller Zoltán (Nagyenyed), dr. gróf Bethlen György (Kolozsvár), dr. Nagy Endre (Dés), br. Jósika János (Kolozsár), Kontz Zsigmond (Magyarigen), Vitályos Géza (Kolozsvár), Szilágyi Ferenc (Aranykut), Sándor Béla (Kolozsvár), ifj. br. Jósika Gábor (Várfalva), László Endre (Kolozsvár), Tóth Balázs, Máthé Jenő, dr. gr. Bethlen László (Bethlen), Szász István (Kolozsvár), dr. Szász Ferenc (Kolozsvár), Fogarassy Vilmos (Kolozsvár), Orbán Károly (Mezőmadaras), dr. gr. Degenfeld Miksa (Erdőszáda), Desbordes Ernő (Sajóudvarhely), Török Bálint (Kolozsvár), Benkő Elek (Szilágyszeg), Horváth János, dr. Oberding József (Kolozsvár), dr. Vass András (Kolozsvár), dr. Papp Gusztáv (Szamosújvár), Brutsi László (Kolozsvár), Krasznai György (Magyarlóna), Ürmössy József (Kolozsvár) és mások.

Br. Jósika Gábor elnöki megnyitóját után dr. Gyárfás Elemér szenátor ismertette a felállítandó Magyar Földhitelintézet eddigi munkálatait és az új pénzügyintézet működésétől várható előnyöket.

Nagy Endre dr. rámutatott arra, hogy a felállítandó pénzügyintézet propagandája nem

elégleges és ezért a közönség széles rétegei nem tudnak megfelelően tájékozódni a részletekről. Ennek a tájékoztatatlanságnak tudható be, hogy Csikmegyében külön akció indult meg és külön csiki földhitelintézetet akarnak felállítani.

Szász Ferenc dr. hangsúlyozta, hogy a kisgazdákat szervesen kell bekapcsolni a megalkotandó Magyar Földhitelintézetbe. A kisgazdák ma uzsorások karmai között vannak és helyzetükön csak az altruista alapokon működő földhitelintézet segíthet. Kívánatosnak tartja, hogy a bankok nyújtsanak megfelelő lombard kölcsönöket magyar részvényeseik részvényeire, hogy az így kapott összeggel a Földhitelintézet részvényeit jegyezhessek azok, akiknek más tőkék erre a célra nem állnak rendelkezésükre.

Gyárfás Elemér dr., Nagy Endre dr. és Szász Ferenc dr. felszólalása után élénk vita fejlődött ki, amelynek során dr. Pap Gusztáv (Szamosújvár) általánosságban szölt a kérdéshez és kérte az alapítókat, hogy sürgősen lánssanak a megvalósításhoz, mert az intézetre az erdélyi magyarságnak égető szüksége van.

Pekri Géza (Dicsőszentmárton) helyesli, hogy az alapítók a kisajátítási kötvényeket akarják részvényjegyzésre felhasználni, de rámutatott arra, hogy ebben az esetben sürgősen el kell járni, hogy azokat a birtokosok minél előbb kézhez kapják. Rámutatott arra is, hogy a kötvények esetleges valorizációjával a birtokosokat károsodás fogja érni.

Gyárfás Elemér dr. megnyugtató választ ad a kötvények megszerzését illetőleg, a valorizációra vonatkozólag pedig megjegyezte, hogy a kisajátítási kötvények felértékeléséről egyelőre szó sincs, de különben is tíz évig a tulajdonos diszponál a kötvénye felett.

Szent-Iványi József kéri, hogy az egyházakat ne vonják be az alapítási akcióba, mert azok moráletikai elhivatottsága nem engedi meg, hogy Földhitelintézetnél aktív ténykedést fejtsenek ki.

Páll Gábor dr. szenátor helytelenítette a külön Földhitelintézet felállítására Csikmegyében megindult akciót. Véleménye szerint a közbirtokosság vezetőit félrevezették. Az egyházak részvényjegyzéseire vonatkozólag megjegyzi, hogy a konkordátum folytán a római katolikus egyház kötvényei a „Patrimonium Sacrum”-hoz tartoznak és így magyar alapítási intézetnél nem használhatók fel. Reamu-

MINERVA

Vezérképviseltek:

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár, Marosvárhely, Brassó, Szatmár és Arad.

A társaság foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. — Más társaságnál érvényben levő biztosításokat felelősség mellett olcsóbb díjjal átvesz.

Képviseltek: Minden községben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai díjkedvezményben részesülnek.

Minden gazdának kötelessége a „Minervánál” biztosítani!

Biztosító r.-t.

Igazgatóság: Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand (Ferenc József-út) 37. sz. Saját székházában.

Főképviseltek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Nagy-Szeben, Lugos, Zilah, Szászrégen, Dés, Gyulafehérvár és Beszterce.

Erdélyrészi képviselőt:

Az Erdélyi Gazdasági Egyletnél,
Kolozsvár, Attila-utca 10. szám.

tat a kisajátítási kötvények kiadásával kapcsolatosan felmerült anomáliákra és javasolta, hogy a részvényjegyzési határidőt hosszabbítsák meg.

Borbély Kálmán, a Transsylvania Bank Rt. vezérigazgatója a felállítandó Magyar Földhitelintézet kérdésében a bankokkal való szoros együttműködés fontosságára mutatott rá.

Báró Jósika János hangsúlyozta, hogy a bankok a kötvények megszerzésében segíthetnek a birtokosokat, ha azok köteleznék magukat, hogy kötvényeikkel részvényeket fognak jegyezni. A maga részéről is kéri a jegyzési határidő meghosszabbítását.

Müller Zoltán (Nagyenyed) azt javasolja, hogy az Erdélyi Gazdasági Egylet legyen az előkészítő mozgalom központi szerve. Indítványozza, hogy Csikmegyében indítsák meg a felvilágosító munkát és szereljék le a félreértés alapján megindult akciót. Véleménye szerint a Magyar Földhitelintézetet a kisebbségi pénzügyekkel karöltve kell megszervezni.

György József dr. országgyűlési képviselő az egyházaknak az akcióba való bevonását javasolja. Véleménye szerint nem szabad és nem lehet ma a hiteléletet a gazdasági élettől mereven elválasztani. Ha a római katolikus egyháztól el is tekintünk, rengeteg kötvény van a református és unitárius egyházak kezén. Ajánlja, hogy az egyházi főhatóságokat kérjék fel az akció támogatására. Sürgeti a csiki kérdés rendezését.

Sándor Béla, a Minerva Biztosító Rt. vezérigazgatója a sajtópropaganda fontosságára hívja fel a figyelmet. Központi szervet ajánl a

szervezéshez. Ellenszolgálatás nélkül felajánlja a maga és a Minerva Biztosító Rt. segítő munkáját és helyiségeit.

Szent-Iványi József az Erdélyi Gazdasági Egyesületet ajánlja központi szervnek és kijelenti, hogy az egyházakra vonatkozó szavait félreértették. Az egyházak vegyenek részt a részvények jegyzésében, de a kezdeményezés alulról induljon meg.

Szent-Iványi Gábor szükségesnek tartja az alapításnál a nép széles rétegeinek bevonását, központi szervnek pedig az Erdélyi Gazdasági Egyletet ajánlja.

Purgly László aradmegyei és Kölcsény Ferenc szatmármegyei nagybirtokosok a megfelelő propaganda fontosságára hívják fel a figyelmet.

Gyárfás Elemér dr. összefoglalva a felhívásokat és indítványokat, határozati javaslatot terjeszt elő, amelyet a gyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel elfogadott. A határozat szerint az Erdélyi Magyar Földhitelintézet részvényjegyzési határidejét nem hosszabbítják meg.

A sajtópropaganda vezetésére dr. Sulyok István, dr. Nagy Endre, Török Bálint és dr. Szász Ferenc kaptak megbízást. A szűkebb bizottságot dr. Gyárfás Elemér szenátor, báró Jósika János országgyűlési képviselő, Sándor Béla vezérigazgató és a sajtópropaganda bizottság alkotják. A központi szerv az Erdélyi Gazdasági Egyesület.

Báró Jósika Gábor elnök a gyűlést azzal zárta be, hogy március 10-én a szűkebb bizottság jelentést fog tenni az újból összehívandó értekezletnek az elért eredményekről.

A tejelés ellenőrzéséről.

Tavalyi magyarországi tanulmányutunkban megfordultunk Tolnában és Baranyában, hol az u. n. tejelési ellenőrző szövetkezetek a legelterjedtebbek. A tejelés ellenőrzés célja az, hogy erre hivatott szakemberek bejárva bizonyos időközökben az egyes nagy, mint kistenyészeteket, megállapítják pontos mérésekkel, hogy bizonyos tehen hány liter tejet ad és ez a tej milyen zsirtartalma. Megállapítják egyszersmint azt is, hogy milyen takarmányt kell adni annak a tehennek, hogy minél több tejet adjon. Természetesen takarmányozással csak egy bizonyos határig fokozhatjuk a tehen tejelőképességét, mert ha nincs meg a több tej adásnak a lehetősége — a termelőképesége, akkor hiába adunk akármilyen takarmányt; viszont más teheneknél megfelelő takarmányozással *hihetetlen* mértékben fokozhatjuk a tejtermelést.

Ilyen formán a tejelésellenőrző szövetkezetek egyfelől ugyszólva „felfedezik” a jó fejősteheneket, másfelől pedig kiselejtezik a gyenge fejősöket.

A tejelés ellenőrző szövetkezetek hatáskörébe tartozik fentiekén kívül az egyes tehenek évi tejtermelőképességének kimutatása, a borjazások pontos feljegyzése, a borjak megjelölése, szóval törzskönyvelése, az okszerű takarmányozás terjesztése és elősegítése; az egyedietetés bevezetése a takarmányok pontos kiszámításával és mindezek együttléve pontos alapot szolgáltatnak az okszerű és eredményes tenyészkiválasztáshoz.

Valóságos selectorok tehát ezen szövetkezetek.

A tejelést ellenőrző szövetkezetekbe belépő gazdaságok száma folytonosan terjed s azon a vidéken, ahol mi jártunk, legelterjedtebb, de aztán járnak is ám oda messzi vidékekről fejősteheneket venni s meg is fizetik becsületesen. (Még Csehországba is visznek onnan fejőstehenet.)

Pavlicsek Adorján, aki most egész Magyarországon egyik leglelkesebb és leghivatottabb mozgóatója és irányítója a tejellenőrző szövetkezeteknek, mondta ottlétünkör, hogy

a tejtermelést óriási mértékben fokozzák ezek a szövetkezetek s most dr. Bittera M. és dr. Gróf B. 1930. évi Gazdasági Zsebkönyvéből (Magyaróvár, Cukorrépa kiadása) olvasom ugyancsak Pavlicseknek: *A tejelés ellenőrzésének célja és az általa elért eredmények* című közleményéből a következő adatokat:

1920-tól 1928 novemberéig 1485-ről 20 ezer 206-ra emelkedett a bejelentett tehenek száma és ami a legörvendetesebb, Baranya, Somogy- és Tolnamegyében ma már kiscsardák tehenei is szépszámmal vannak ellenőrizve. Ne feledjük ugyanis, hogy még uradalmakban egy ellenőr 24 óra alatt 60—80 tehenet is ellenőrizhet, addig kiscsardáknál legjeljebb 4—5 istállót s végeredményben egy hónap alatt kb. 1000 (Egyezer) uradalmi tehenel szemben alig tud 300 (háromszáz) drb. szétszórt tehenet megvizsgálni. Legérdekesebb, hogy mennyire fokozza az ellenőrzés a tejtermelést. Pld.: Fejérmegyében 1747 kg.-ról 3226 kg.-ra, Baranyamegyében 2360 kg.-ról 3515 kg.-ra, Veszprémmegyében 2750 kg.-ról 3208 kg.-ra emelkedett a tejelési átlag évenként és darabonként. A háboru után Fejérmegyében a legmagasabb tehenészeti átlag 2810 kg. tej volt, 1927—28. évben pedig Döry Frigyes Paradicsompusztai gazdaságában, illetve tehenészetében már 5531 kg. tej volt az átlag s míg nyolc évvel azelőtt a legjobb tehen 4539 kg. tejet adott, addig 1927—28-ban a Ruca 100 nevű tehen 364 nap alatt 14.349 kg.-t adott. (Voltunk Paradicsompusztán is és láttuk a híres „Ruca” tehenet is.)

Minden esetre a tejelés ellenőrzés terjedése elsősorban a lelkes és hivatott szakemberek érdeme; de hogy most már magától is terjed, az elért szép eredményeknek tudható be. Mint Pavlicsek említett közlésében leszögezi, legjobban az ellenőrzés útján lehet felismerni a jó fejősöket és azok kiválogatásával lehet haladni abban az irányban, ahol Dánia áll, hol a tehenállománynak cca 75%-a van ellenőrzés alatt és 300.000 (háromszázezer) drb. ellenőrzött tehen 1926. évben átlag 3450 kg. tejet adott. De még szembetűnőbb példa a magyarországi, hol Szentandrassy György és Zaitscher Artur adatai szerint 1926—27. év-

ben 7352 darab egész évben ellenőrzött tehen adott évi átlagban 3002 kg. tejet 3:76% zsirtartalommal s ugyanakkor az országos átlag legfeljebb 1400 literre volt becsülhető.

Magyarországon ma az országos törzskönyvekbe csak olyan simmenthali tehenet vesznek fel, amelyik hivatalosan, illetve elfogadhatóan bizonyítva, legalább 2500 kg. tejet ad és ebben 90 kg. tejsírt.

Hol vagunk mi attól, hogy erre csak gondoljon is valaki?

Pusztakamarás, 1930 febr.

Szász Ferenc.

Mi a hussertényésztés előnye a mangalicatenyésztéssel szemben?

Írta: Kenessey Béla, a Hussertényésztők Országos Egyesületének (Budapesti) ügyvezető igazgatója.

Nagyon sokszor kérdeztetik fenti kérdést a gazdák egymástól. Ha két gazda összejön és elkezdnek egymásnak panaszkodni a most Európaszerte rossz gazdasági viszonyokról, a legtöbbször oda lyukadnak ki, hogy „mit is kellene tenni, hogy a jövedelem nagyobb, a kiadás pedig kisebb legyen?” Erre bizony ma nehéz megfelelni, de azért mégis lehet!

Igyekeznünk kell olyan növényeket termelni és olyan állatokat nevelni és vásárra hajtani, amelyekben ma nagy a kereslet.

Mi, e kis cikk keretén belül nem foglalkozhatunk a növénytermeléssel. Ez nem ide való. Hogy azonban már itt is utalhassunk a jobb megélhetésre, azt kell tanácsolnunk, hogy fektessünk nagyobb gondot mint eddig a szántóföldi takarmányok termesztésére, nemkülönben igyekezzünk úgy magán, mint közlegelőink hozamát a lehető legmagasabbra emelni. Kellő mennyiségű és jó minőségű takarmányok nélkül jövedelmező állattenyésztés a mai modern világban, nehezen képzelhető el. Vegyük ebben mintául a barcasági szászokat, akiknek takarmánytermesztésük és ennek következtében egész állattenyésztésük az elérhető legmagasabb fokon áll. Noha a szász gazdák gazdasági politikája talán nem egyezik az erdélyi magyarokéval, az elért eredmények minden körülmények között dicséretre méltók.

Az állattenyésztés több ága között ma Magyarországon a hussertényésztés a leginkább kedvezményezett. Ennek több oka van. Így:

1. A hussertényésztés olyan anyagot dob a piacra, amit a külföld, különösen azonban Bécs és Anglia jól megfizet.

2. A hussertényésztésnek nagyon kedvez a kis és törpebirtokosok számának növekedése. A hussertényésztéshez ugyanis nem szükséges okvetlen a széles és tágas legelő, hanem kisebb de jó karban tartott legelők, sőt szántóföldi herelegelők is, majd jól gondozott kisebb rétek is megfelelnek.

3. A hussertések a mangalicánál sokkal szaporábbak lévén, nemkülönben majdnem kétszer olyan gyorsan növekedvén és hizván a befektetett tőkének sokkal gyorsabban meghozza a kamatját. Piaci árú a mangalicaserítés duplája is lehet!

4. A hussertések takarmányozása, tartása, nevelése gondozása különösebb utánajárást nem igényel és így adott viszonyok mellett a mangalicával szemben győztesen veszik fel a küzdelmet. Betegséggel szemben semmivel sem kényesebb, mint a mangalica.

Ezek lennének tehát azok a fő nézőpontok, amelyek Magyarországon a hussertések elég rohamos elterjedésének okául számításhoz jöhetnek.

Erdély, majdnem ugyanugy bírálható el, mint Dunántul! A hussertés u. i. a hegyvidéken jobban szeret, mint a tulságosan forró magyar vagy akár a zord és szélsőséges orosz Alföldön.

Hogy a hussertésekkel közelebbről megismerkedhessünk, a következőkben származásáról, fejlődéséről, tartásukról és takarmányozásukról lesz szó. Kérném azért a sorok olvasóját, kövesse szavaimat kellő figyelemmel.

Származás. Ugy a fehér, mint a fekete színű angolországi eredetű hussertésnek van egy nagy és egy közép válfaja. *Nagy fehérek* a „large white“ (ejtsd: ládzs uájt) félesége. A nagyhoz tartozik még a németek által kitevnyésztett, de a „Large“-val teljesen azonos „Edelschwein“ (ejtsd: édl svájn) és nála durvább és csontosabb „Veredeltes Deutsches Landschwein“ (ejtsd: ferédeltesz dájcses lándsvájn); *Közép fehér:* a „middle white“ (ejtsd: midl uájt); *Nagy fekete féleségek:* a „large black“ (ejtsd: ládzs blekk); amit sokan Cornwallnak (ejtsd: kornvall) hívnak. *Középféleség:* a berleshire (ejtsd: berkisj). A többi fajta bennünket nem érdekel, mert elterjedtsége korlátozott és ritka.

Tenyésztés. Bármelyik féleség tenyésztése a piactól függ. Legkeresettebb a large, majd a middle, sorrendben tovább a berkshire, Edelschwein, Ver. Deut. Ldschw. és a Cornwall. Szerencsés keresztezések a large white kanok minden más fajtaival való keveredése. Tenyésztésük különös gondot nem okoz. 10 drb kocára számítunk egy kant. Kutricáik mérete 2+2 m. Malacok 2—3 napos kortól sokat legyenek legelőn. Sertésólak szellősek, (de nem huzatosak) világosak, tehát nagy ablakok lehetnek. A falak minősége mellékes. Jó a tömés, vályog, deszka, doronkfa, szalma fal is. Minél jobban átengedi a fal a levegőt, annál egészségesebb. Idősebb állatok, sőt sonkasüldők szűkebb-tágabb kifutóba, esetleg legelőn járatták. Malacokat 10 hetes korig ajánlatos szoptatni, amikor 25—30 kg.-os is lehet. Csöndes, szelíd bánásmód a fontos! Kurjongatni, kutyával hajszolni, ostorral ütni tilos. A kan csak bugatás ideje alatt járjon a kocákkal. Évenként kétszer malacoztathatunk. Meg lehetünk elégedve, ha egy fialás alkalmával 10 malacot nevel a koca. Ha többet nevel, még jobb. Ellési sulya egy malacnak egy kilón alul ne legyen. Gyenge malacokat ellés után azonnal el kell emészteni. (Folyt. köv.)

Potom áron váltja be az állam a horribilis áron értékesített dohánytermést.

Az erdélyi dohánytermelő gazdaközönség a legnagyobb naivitással és jóhiszeműen írja alá évenként a dohánytermelési szerződéseket és még ma sem tanult az évek óta megisméltendő szomorú tapasztalatok után. Csak a tavaly történt, hogy a kg.-ként 40—60 lej értékű dohányt 10—15—20 leiért váltották be a termelőktől, ezzel szemben felszámították a szárító zsinór, biztosítási díj stb. címen felszámítható összes követeléseket, úgy, hogy a gazdák alig kaptak valamit kézhez az egyébként legértékesebb és legtöbb gondot és munkát igénylő dohánytermelésből.

A tavalyi gazdasárelmek orvoslása érdekében az Erdélyi Gazdasági Egylet memorandummal fordult a monopol vezérigazgatóságához, sajnos, azonban a panaszokat nem hogy nem orvosolták akkor, hanem a Szilágyság és Mezőség után az idén Arad vidékén is hasonló eljárásról panasznak a gazdák, azzal a különbséggel, hogy a tavalyi panaszok nyomán bár emelték 5 leivel a kg.-kénti dohánybeváltási árakat, de a tavalyi II/A. osztályu dohány minőségét az idén III/A. osztályunak degradálták, aminek következtében a beváltási árak tetemesen csökkentek ismét.

A jóhiszemű aradi beváltó kerület körzetébe tartozó gazdák csak a dohány árának kifizetésekor látták, hogy a tavalyinál jobb minőségű és nagyobb mennyiségű dohányukért kevesebb pénzt kaptak, mint a tavalyi silányabb minőségű és kevesebb mennyiségért. Az idej dohány alá műtrágyát is adtak és a

dohány árából még sem tudják kifizetni a dohánykertészeket sem. A Szilágyságban és Mezőségben a nagyobb és kisebb dohánytermelők közül többen felhagytak a korábbi évek szomorú tapasztalatai alapján a dohánytermeléssel.

Amikor a monopol vezérigazgatóság olyan irtalmatlanul rossz szivart és cigarettát ad a fogyasztók számára horribilis áron, a dohánytermelőtől nem szabad elvonni munkája árát, mert már is ott állunk, hogy adóba foglalják le, vagy a terményt, vagy az igavonó állatokat. Azért a dohányért, amelyért a termelő 16—22 leit kap kg.-ként, a fogyasztó 6—800 leit fizet. Tehát van miből megadják a termelőnek azt, ami a termelőt megilleti.

A termelők sérelmeinek megbeszélése végett az E. G. E. Kolozsvárra és Aradra szakértekezletet szándékozik összehívni.

A téli permetezés szükségessége a gyümölcs-kertészekben.

A gyümölcsfák téli permetezése igen fontos, úgy szólván elengedhetetlen intézkedés a gyümölcsészet kártevőinek elpusztítására. Főként mohák és zuzmók elpusztítását célozza, amelyek különösen egyes falusi gyümölcsösökben okoznak nagy károkat. Ugyancsak a téli permetezéssel történik számtalan állati és gombaszervi kártevő elpusztítása is. A hosszúéletű gombák spórái (lisztharmat-, ragya-, párnapénész, var) epügy elpusztulnak általa, mint az állati kártevők, amelyek a télen át a kéreg különféle buvóhelyein töltik el átalakulásuk fázisait.

A gyümölcsfák téli permetezésének legalkalmasabb ideje a tél vége felé van, fagymentes, tiszta téli napokon, mikor a nap sugarai már melegebbek, mivel a kártevők a téli nyugalom után ilyenkor nyerne új életet fejlődésük során.

Hosszu éveken keresztül a téli permetezés csaknem kizárólag gyümölcsfa-karbolineummal történt, amely 10—15%-os oldatban került alkalmazásra és igen hatásos volt mohák és zuzmók ellen. Emellett azonban olyan károkat tett, amely mindenekelőtt megakadályozta a termőriügyek fejlődését, sőt nem ritkán el is égette azokat. Ezeket a tapasztalatokat tették egy a Geisenheim a. Rh.-ban lévő szőlő-, gyümölcs- és kertmívelési tan- és kutató-intézetnél, mint pedig a Pillnitz a. d. Elbe-i állami kertészeti főiskolában. Emellett még Lindeau a. Bodenseben azt is megállapították, hogy a karbolineum-permetezéssel a faállomány alatti gyepet is rongálják, ami a fű növényének rendkívüli akadályozásában nyilvánul meg.

Hazánk különböző helyeiről érkezett jelentett hátrányos tapasztalatok a karbolineum-permetezést illetően ennek a szernek a helyzetét a kártevők téli pusztításában nagyon megingatta és a karbolineumkezelés barátai a gyümölcsstenyésztők között nagyon megcsökentették. Így aztán egy sokkal veszélytelenebb szer használatára tértek át, amelynek azonban a karbolineumával azonos hatása van.

Itt a mézkenég-forrázat mellett mindenekelőtt a Solbar-t kell megemlítenünk, az ugynevezett száraz mézkenég-forrázatot, amely 3%-os oldatban a téli permetezés alkalmával a legjobban bevált a gyümölcsfáknál. A Solbar-nak a mézkenég-forrázattal szemben, amint ezt a bajor állami gyümölcsészeti és kertészeti főfelügyelő, Trenkle gazd. felügyelő (München, az „Ütmutató gyümölcsészek és kertészek számára“ c. munkájában) kifejti, az az előnye is megvan, hogy a beszerzése (mert a Solbar por alakjában kerül forgalomba s így az elszállítása nem ütközik nehézségbe) és alkalmazása (a Solbar könnyen oldódik vízben) egyszerűbb, kényelmesebb és olcsóbb és mindenekelőtt az az előnye, hogy míg a Solbar-oldat végtelenül tartós, míg a használatra készen vett mézkenég-forrázat tartóssága igen korlátozott.

A karbolineummal való kezeléssel szemben a Solbar-permetezésnek még van egy előnye. A vastagon folyó karbolineumnál mindig igen sok folyadékra van szükség. Igen lassan hatol be a kéreg hasadékaiba. A hig Solbar-folyadékból kerekén 20—30%-kal kevesebb kell, azonkívül sokkal könnyebben hatol be a kéreg réseibe, ahol a kártevők a legszívesebben tartózkodnak. Tehát ebből a gazdasági szempontból is ki kell emelni a Solbar használatának az előnyét: 100 liter karbolineum-oldatnak az ára, ha az átlagárat 60.—márkára tesszük, 100 kg.-ként, 10%-os oldatnál kb. 6.—márka, a 15%-os oldatnál pedig kb. 9.—márka. A Solbar-ból 100 liter 3%-os folyadék 3.45 márkába kerül. Nagyobb mennyiségben való beszerzés esetén az ár 3.—márkáig csökkenthető.

A mézkenég-oldatnak, s ezen szer legolcsóbb képviselőjének, a Solbarnak, alkalmazása karbolineum helyett a gyümölcsösök téli permetezésénél, tehát a legvibe eszköz a kártevők elpusztítására, amely évről-évre mind jobban meghonosul, és a gyümölcsösökre nézve — még a karbolineummal szemben annyira kényes csontmagvak esetében is — teljesen veszélytelen, s így mind nagyobb elterjedésnek örvend.

EGYLETI ÉLET

Az E. G. E. kolozsmegyei Szakosztályának gyűlése.

Az E. G. E. kolozsmegyei szakosztálya 1929 február havában alakult meg abból a célból, hogy a kolozsmegyei magyar kisgazdákat az egyesület kebelébe tömörítse. Az E. G. E. alapszabályainak jóváhagyása csak decemberben történt meg, a Szakosztály megalakulása után csak egy évvel kezdhetette meg munkáját. Az E. G. E. hasábjain beszámoltunk arról, hogy a Szakosztály január hó folyamán Kolozsmegyében mintegy 30 gazdakört alakított és februárban folytatja szervező munkáját a vármegye mezőségi részén. A Szakosztály gyűlésén Szász István sz. o. elnök elnökölt és Török Bálint titkár terjesztette elő a tárgysorozatot. A gyűlésen jelen voltak: dr. Gabányi Imre és dr. Bibó Béla sz. o. alelnökök, Ugron István, dr. Gyergyay Árpád, Berde Béla, dr. Ferencz József, Gál Elemér, dr. Szász Ferenc. A gazdakörök képviselőitében Albrecht Elek (Bánffyhunad, Magyarókerke), Sinkó István István (Magyargyerőmonostor), Deritei István (Türe), Krasznay György (Magyarlóna), Török Nagy András (Nagykapus), Deritei Ferenc (Türe), Horváth János és Kalló István (Mákófalva), ifj. Bakos János és Deritei János (Türe), Kósa János és Ábrahám György (Kispetri) és még mások többen.

A szakosztály megalakulása.

A szakosztály intézőbizottsága kibővítette tagjainak számát oly módon, hogy az intézőbizottság tagjai sorába felvette a gazdakörök összes tisztviselőit. Elhatározta ezenkívül a Szakosztály, hogy a kolozsmegyei nagyobb birtokosokhoz felhívást intéz a Szakosztály tagjai sorába való belépésre. Hihetőleg a gazdaközönség meg fogja érteni a hívó szót és szívesen fog sorakozni a szakosztály tagjai sorába.

Tavaszi vetőmagvak, gyümölcsfa- és szőlőoltványok közösen való beszerzése.

A Szakosztály lépéseket tett a kamaránál a gazdakörök részére szükséges tavaszi vetőmagvak kedvezményes áron való beszerzésére. Megkezdte a Szakosztály a gazdaköri tagok és a kolozsmegyei gazdák gyümölcsfa- és szőlőoltvány szükségletének közösen és kedvezményes áron való beszerzését. Eddig kb. 1600 drb. gyümölcsfa csemetét jelentettek be a gazdakörök. Az összeírást tavaszig állandóan folytatja a Szakosztály.

Gazdasági tanulmányi kirándulások Németországba, Magyarországra és a Bánátba.

Az E. G. E. a folyó évben a 17—25 éves gazdaifjak részére Németországba egy fél éves gazd. tanulmányi kirándulást rendez, amelynek részvételi díja 12.000 L. Március hó 15—25. napjain Magyarországra rendez az egylet kirándulást a budapesti tenyészállat, magyaróvári gazd. akadémia és több nevesebb állattenyésztő gazdaság megtekintése céljából. Május hó végén pedig ugyancsak a kisgazdák részére a Bánátba rendez az egylet egy tanulmányi kirándulást. Mindhárom kirándulás részleteit az E. G. részben már ismertette és ismertetni fogja.

Gyümölcsészeti, szőlőoltvány készítő, méhészeti, falufejlesztési és betonkészítő tanfolyamok.

Török Bálint titkár bejelentette, amint az E. G. E.-ban részben már közöltetett is, hogy az E. G. E. április első napjain Kolozsváron egy háromnapos ingyenes gyümölcsészeti tanfolyamot rendez a kisgazdák részére, Schöpner Sámuel sóvényfalvi szőlőoltvány-telepén szőlőoltványkészítő tanfolyamot. Május hó végén az Erdélyrészi Méhészt Egyesület egy ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez Kolozsváron, ame-

lyen a kolozs megyei kisgazdák díjtalanul vehetnek részt. A falu vezetői részére az E. G. E. falufejlesztési tanfolyamot rendez Kolozsváron szeptemberben az E. M. E. 50 éves fennállásának emlékére rendezendő méhészeti kiállítás alkalmával, amelyre már most felhívja a Szakosztály az érdekeltek figyelmét. Végül a nyár folyamán az egyesület egy betonkészítő tanfolyamot rendez Kolozsváron a kisgazdák részére, amelynek célja az, hogy megtanítsa a kisgazdákat, hogy az épületek, pajták, vályu, trágyatelep készítése céljából milyen arányban kell a betont keverni. E tanfolyamok idejét és beosztását az E. G. E. idejében részletesen fogja közölni.

A falusi iskoláknak gazdasági célokra való használata

tárgyában az intéző-bizottság elhatározta, hogy felír a kormányhoz, mert az iskolaügyi inspektorátus nem engedi meg a gazdaköröknek, hogy a kisgazdák összejöveteleiket az általuk épített és fenntartott iskolákban tarthassák meg más alkalmas helyiség hiányában.

„Adott-e Krisztus gazdasági programot?”

A Szakosztály kolozs megyei gazdaköri szervező útján ugyszólván mindenütt felekezeti különbség nélkül a lelkesek voltak azok, akik legnagyobb segítségére voltak a Szakosztálynak. Egyik kolozs megyei községben egészen kivételesen és egyedül állóan egy lelkes testvérünk a közös munkára való felhívásra azt mondta, hogy „Krisztus nem adott gazdasági programot”. A Szakosztály elhatározta, hogy a kolozsvári ref.-theologusok részére egy pályakérdést ad e címen, hogy: „Adott-e Krisztus gazdasági programot?” A gyűlésen jelen voltak 1500 L-t adtak össze és pedig 1000 L-t az első legjobb és 500 L-t a második dolgozat díjazására. A szakosztály ezzel azt a célt óhajtja szolgálni, hogy a theologusok figyelmét a gazdasági élet felé terelje. A pályamunkák elbírálására a szakosztály külön bizottságot fog kiküldeni és a két legjobb munkát az E. G.-ban is közölni fogja.

A műtrágyák és növényvédelmi szerek.

A szakosztály a gazdakörök figyelmébe ajánlotta a műtrágyákkal való állandó kísérletezést és bejelentette, hogy a műtrágyákkal tárgyalásokat óhajt folytatni a műtrágyaárak leszállítására és a gabona árakhoz való arányosításra céljából. A méz-nitrogén árárt a dicsőszentmártoni Nitrogén-gyár készpénz fizetés esetén 10%-kal leszállította, hiteltételeknél pedig 6—9 havi kamatmentességet nyújt.

Tekintettel a gyümölcsfák elhanyagolt állapotára, a Szakosztály a gazdák figyelmébe ajánlotta a gyümölcsfák téli permetezését a különféle kártevők ellen és bemutatta az e célra legalkalmasabb hāti permetező készüléket. Végül bemutatta a Szakosztály a Blényessy és Liptay-féle legújabb kukoricavető- és kapálógépeket. Ezután Szász István sz. o. elnök az ülést bezárta és köszönetet mondott a jelen voltaknak az érdeklődésért. Gyűlés után a gaz-

daköri megbízottak elintézték az egyesület titkári hivatalában a hivatalos dolgaikat és hosszasan tárgyalták az időszerű gazdasági kérdéseket kisebb csoportokban.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület magyarországi tanulmányi kirándulásának tudnivalói.

Az E. G. E. március hó 15—25. napjain a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás alkalmából Magyarországra gazdasági tanulmányi kirándulást rendez, amelyen egy férfiak, mint nők kedvezményes árak mellett vehetnek részt, amennyiben az alábbi feltételeknek megfelelnek. A kiránduláson való részvételi szándék legkésőbb március hó 3-ig bejelentendő az E. G. E. titkári hivatalához (Cluj-Kolozsvár; Strada A. Mureşan-Attila-u. 10.) A bejelentéssel egyidejűleg beküldendő a jelentkező állampolgársági bizonyítványa hiteles másolatban és személyazonossági igazolványa. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj is beküldendő. A részvételi díjban benne foglaltatnak az utlevél szerzés költségei, a vizum díja, vasuti jegy ára Kolozsvártól Kolozsvárig számítva, az összes szállodai költségek borralalókkal igénylés szerint a kiállítás területére kétszeri belépésre jogosító igazolvány, a kedvezményekre jogosító igazolvány ára stb. Az utlevél szerzéséről az E. G. E. gondoskodik. A részvételi díjak többféle csoportosításban vannak összeállítva aszerint, hogy a jelentkezők csak Budapestre mennek, vagy a vidéki kiránduláson is részt vesznek és Budapestben igényelnek-e szállodai elszállásolást, vagy privát háznál, ismerősöknél szállanak meg. Minden érdeklődésre postabélyeg beküldése ellenében készpénzzel nyújt részletes felvilágosítást is az E. G. E. titkári hivatala.

A kirándulás programja.

Március hó 15-én szombaton d. e. 12 óra 25 perckor indulás Kolozsvárról az expressz vonattal II. osztályon. Érkezés Budapestre a Keleti pályaudvarra magyar időszámítás szerint 21 óra 34 perckor. Lakást igénylők elszállásolása.

Március hó 16-án vasárnap reggel 7 óra 25 perckor indulás Budapestről a Keleti pályaudvarról Magyaróvárra. Érkezés Magyaróvárra győri átszállással 10 óra 41 perckor. A gazdasági akadémia gazdaságának, a tejkisérleti, növénytermelési, növénynemesítő állomásoknak a megtekintése. Éjszakázás Magyaróváron.

Március 17-én, hétfőn reggel 7 órakor indulás Magyaróvárról Levél községbe, a meszesföldön híres kisgazdák szarvasmarha tenyészetének megtekintésére. 12 órakor indulás vissza Levélről Magyaróvárra. Ebéd Magyaróváron. D. u. a magyaróvári főhercegi uradalom allgauti tehenészetének és híres Rhode Izlandi (vörös izlandi) baromfityénészetének megtekintése. Éjszakázás Magyaróváron.

Március hó 18-án, kedden reggel 7 órakor indulás Magyaróvárról Mosonszolnokra autobuszon a népies mosonmegyei szarvasmarhatenyésztés, szövetkezeti sajtógyártás megtekintése. Délután vonattal átrándulás Kapuvárra az Eszterházy hercegi uradalomba, mely Magyarország egyik legkiválóbb gazdasága. A hussertés tenyésztésen, husfeldolgozáson és a mintazerüen vezetett állattenyésztésen kívül a hansági talajjavítás megtekintése. Éjszakázás az uradalomban.

Március hó 19-én, szerdán az uradalom gazdaságának megtekintése és d. u. 15 óra 03 perckor indulás Kapuvárról. Érkezés Győrön keresztül Budapestre a Keleti pályaudvarra 19 óra 15 perckor. Éjszakázás Budapestben.

Március hó 20-án, csütörtökön indulás Budapestről a Keleti pályaudvarról Gödöllőre 8 óra 20 perckor. Érkezés Gödöllőre 9 óra 29 perckor. Az állami méhészeti és baromfityénésztési iskolák megtekintése. Vissza indulás Gödöllőről délután 17 óra 31 perckor. Érkezés Budapestre a Keleti pályaudvarra 18 óra 30 perckor. Éjszakázás Budapestben.

Március hó 21-én, pénteken reggel pont 8 órakor indulás a Rókus-kórháztól (a Rákóczi-utról) a kiállítás megnyitására. A Rókus-kórháztól külön közvetlen villamoskocsik indulnak a kiállítás bejárata elé. Egész nap a kiállítás látogatása.

Március hó 22., 23. és 24-én, szombaton, vasárnap és hétfőn a kiállítás látogatása.

Március hó 25-én, kedden reggel 7 óra 50 perckor indulás Budapestről a Keleti pályaudvarról. Kolozsvárra érkezés 18 óra 57 perc.

Részvételi díjak.

A kirándulás részvételi díja négy féle változatban állapított meg.

Az I. csoport részvételi díja 4400 L. azok részére, akik szállodai elszállásolást igényelnek és résztvesznek a vidéki kiránduláson.

A II. csoport részvételi díja 3300 L. azok részére, akik résztvesznek a vidéki kiránduláson, de Budapestben nem tartanak igényt elszállásolásra.

A III. csoport részvételi díja 3600 L. azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt, de Budapestben elszállásolást igényelnek.

A IV. csoport részvételi díja 2000 L. azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt és Budapestben elszállásolásra nem tartanak igényt.

A vidéki kirándulás programja esetleg némi változást fog szenvedni, ez esetben a kirándulás vezetője a változást a kirándulókkal közölni fogja.

A részvételi díjak esetleg módosítást szenvednek a résztvevők javára, a kért külön kedvezmények megszerezhetése esetén.

Az utazás a C. F. R. vonalain II., a M. Á. V. vonalain III. osztályon, kellő számú jelentkező esetén külön vasuti kocsiban történik. Élelmezésről mindenki maga gondoskodik.

Ha csodás gyümölcsstermelést akar, permetezzen télen

„SZULFAROL“

kénvegyület permetező szerrel.

Minden gombabetegség, lisztharmat, gyümölcspenész ellen legjobban bevált védelmi szer. Ősztől kora tavaszig, rügyfakadásig permetezzünk 2%-os Szulfarol oldattal!

Lerakatok: Aiud-Nagyenyed: Hangya Központ; Alba-Iulia-Gyulafehérvár: Carl F. Jickeli; Arad: Mezőgazdák Kereskedelmi r. t., Sindicatul Viticol Timiş-Torontal; Bistriţa-Beszterce: Verkaufshalle; Braşov-Brassó: Krafft & Herberth; Careit Mari-Nagykároly: Spitz Mór; Covasna-Kovácsna: Wittenberger Mór; Cernăuţi-Csernovic: Schmidt & Fontin; Cluj-Kolozsvár: S-sor F. Gergely; Dej-Dés: Reuniunea Agricola Someş-Szamosmegyei Gazdasági Egyesület; Gherla-Szamos-ujvár: Florian Jakob; Gyorok-Gyorok: Michael Schneeberger; Ludoşul de sus-Felsőludas: Gál Zoltán; Lugoş-Lugos: Camera de Agricultură; Medias-Medgyes: Johann Schmidt; Odorheiu-Szekelyudvarhely: Varró Elek; Oradea Mare-Nagyvárad: Reuniunea Agricola Bihor-Biharmegyei Gazdasági Egyesület; Oraviţa-Oravica: Farmacia Knoblauch; Pancota-Pankota: Ioan Kayser; Satu Mare-Szatmár: Sindicatul Agriculturilor-Gazdasági Egyesület; Sibiu-Nagysebzen: Carl F. Jickeli; Sighetuora-Segővár: I. F. & A. Hesshaimer; Teremia Mare-Nagyteremt: Primăria; Tg.-Mureş-Marosvásárhely: Farmacia Dávid János; Timişoara-Temesvár: I. Faicivici, Bulev. Reg. Ferd. 8; Turda-Torda: I. Eszényi.

Vértetű ellen

minden sebhelyet megvéd az

»ALMOLA«

* kátrány-készítmény *

A legolcsóbb Arzén permetezőszer!

ARZOLA „45“

olcsóbb mint minden más Arzén permetezőszer.

Szőlőben: megöli a molyt. Cümmölszöcsben: megöli minden rágó férget.

Lóherében, lucernában: ápiobogár, böde stb. ellen

A gazdaköröket kifizetik az iskolákból.

Régi sérelme az erdélyi magyar falusi földmivelő népnek, hogy az iskolaügyi inspektorátus megtiltotta, hogy a gazdakörök gyűléseit tarthassanak a tanítási időn kívül is azokban az iskolákban, amelyek az ők költségükön épültek és amelyekhez a követ, téglát, porondot stb. saját fogataikkal díjtalanul hordták össze.

Azokról a színmagyar erdélyi községekről van szó, amelyekben nincsen egyáltalában semmi más férő hely, ahová a tél hidege ellen a gazdák behuzódhatnának. Csűrökbe és pajtákba nem lehet terelni a földmivelő népet, birkák módjára.

A földmivelő nép épen olyan joggal megkövetelheti kulturigényeinek elismerését, mint a városban lakó parkettes kaszinóba járó urak, akik villanyfénynél, bőrfotelben olvassák az újságot, vagy sakkoznak. A földmivelő nép megelégszik az iskola szűk fapadjaival és silány petróleumlámpájával. De sajnos, a falusi gazdaköröket, amellet sem engedik a saját pénzükön épített iskolákba összegyűlni. A helyett, hogy a hosszú téli esték közül hetenként kétszer-háromszor elősegítenék a gazdaköri gyűlések megtartását, ahol a mezőgazdasági kultúra haladásáról, a falu gazdasági szükségleteiről megbeszélést tartanának és a gazdasági szak- és napilapok híreinek megbeszélésére alkalmat adnának, szélnék engedik a népet. Pedig mennyivel helyesebb volna, hogy ne csak hallomásból vegyék tudomásul a tudomány fejlődését és a napihíreket és kiki a maga fantáziájával színezné ki a hallottakat, hanem a gazdakör öntudatos vezetése mellett tisztuljanak ki a gondolatok az olvasottak felől.

Az iskolaügyi inspektorátus kellene, hogy sikra szálljon a felnöttek oktatása érdekében, de ehelyett büntetés terhe alatt tiltja ki a gazdákat az iskolából.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozsmegeyi Osztálya legutóbbi ülésén foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy felkéri az E. G. E.-t, hogy ez ügyben a kiscgazdák e súlyos sérelmére egész Erdélyre kiható érvénnyel kérjen a kormánytól orvoslást.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1500 lej alapító díj kiegészítést fizetett: Benkő E. Szilágycseh.

1926. évre 200 lej tagdíjat fizetett: Gaál E. Lárgatanya.

1927. évre 200 lej tagdíjat fizetett: Gaál E. Lárgatanya, Magyar Olvasókör Trékás.

1928. évre 200 lej tagdíjat fizetett: Gaál E. Lárgatanya, Magy. Olvasókör Trékás, Jakobovics J. Világos (350 lej), Borocz L. Temesvár (300 lej).

1929. évre 350 lej tagdíj és E. G. pótdíjat fizetett: Gazdakör Ipp, Kovrig S. Ikland, Gyémánt E., Gyémánt E. Andacspuszta, Purgly L. Sofronya (150 lej), Magy Olvasókör Trékás (50 lej), Jakobovics J. Világos, Borocz L. Temesvár, Dobai B. Békta.

1930. évre 300 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Kicsid G. Kajántó, Donogán V. Kolozsvár, Pataki A. Várfalva, Gráczik L. Bufta, Kleindl J. Pankota, Bácsi D. Sascut (150.— L.).

1930. évre 350 lej tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Gazdakör Mákófalva, dr. Szász P. Gáldtő, Joós A. Kishorosnyó, György L. Gy.-bükk, Gazdakör Kalotasztkirály, Kratochwill A. Uzon (150 lej), Gazdakör Kolozs, Mádly A. Torda, Gazdakör Magyargyerőmonostor, Gazdakör Omor, Kubick F. Kölliget, dr. Garda K. N.-enyed (200 lej), dr. Capdebo D. Temesvár (300 lej, 1931. évre 200 lej), Kimpel A. Torda, dr. Szent-Iványi G. Szentivány, Purgly L. Sofronya (150 lej), dr. Markovits M. Nagyvárad, dr. Markovits K. Inánd (200 lej), György L. Gyimesbükk, Benkő E. Szilágyszeg (150 lej), Borocz L. Temesvár.

Vegyes közlemények

Ingyenes mozielőadás a mezőgazdasági gépkultúráról.

Az International Harv. Corp. febr. 19-én, szerdán d. e. 10 órakor és 20-án, csütörtökön d. e. 11 órakor Kolozsváron az Uránia moziban a mezőgazdasági gépkultúráról, főleg a traktorok munkájáról ingyenes ismeretterjesztő mozi előadást rendez a következő műsorról: 1. Látogatás a traktorgyárban. 2. A lónélküli gazdaság. 3. A gépüzemi mezőgazda. 4. Kéveköttözsinór gyártás. 5. Mezőgazdasági munkák gépi egyszerűsítése. 6. Acél gyártás. 7. Gazdaságos tengeri termelés. A tanulságos mozifilm bemutató meglekintésére, valamint a traktorkezelési tanfolyamon való részvételre és az E. G. E. által febr. 20-án, csütörtökön d. e. 10 órára összehívott benzin, petróleum és olaj árak felemelése ellen tiltakozó gyűlésen minél nagyobb számban való megjelenésre felhívjuk az érdekelt gazdaközöniséget.

Időjárás: A botfalusi cukorgyár meteorológiai megfigyelő állomása az 1930 évi január hónapra a következő feljegyzéseket eszközölte: A maximális légnyomás 728.8 volt január hó 19-én. A minimális 674.7 volt január 30-án. A legnagyobb meleg +12.0° C. volt január 30-án. — A legkisebb meleg — 19.0° C. volt január 21-én. A január havi átlagos hőmérséklet — 3.55 volt. A legnagyobb csapadék 5.0 mm volt január 2-án. A csapadékok egész havi mennyisége 3.2 mm. volt. A csapadékos napok száma 5.

Tenyészállatvásár Grabácon. A sváb gazdasági egyesület folyó évi márc. hó 9-én Grabácon tenyészállatvásárt rendez. Az elmúlt évek tapasztalatai megalapozták ennek a tenyészállatvásárnak jó hírnevét, mely kedvező alkalmat nyújt elsőrangú tenyészállatok beszerzésére.

A vásárt látogató idegennek beszállásáról és a kiállítandó állatok elhelyezéséről legmesszebb menően gondoskodva van ugyan, de a látogatók nagy számára való tekintettel, mégis szükséges, hogy a résztvenni szándékozó vendégek ebbeli szándékukat legkésőbb márc. hó 2-ig a Sváb Gazdasági Egyesület grabáci fiókegyletének elnökénél, Fischer Miklós úrnál írásbelileg bejelentésük. Bejelentendő továbbá, a közös ebéden való részvétel, melynek ára terítékenként 70 lei. A tenyészállatvásár előestélyén március 8-án, a látogatók egy ismerkedési estén találkoznak, melyre a résztvevők ezuton is meghívhatnak. Az állatok felhajtása vasárnap reggel 7—8 óra között történik. — A felhajtási díj: tenyészmeny után 100 lej. Növekmény után 60 lei, tenyészkanakért csikóval 60 lej, 3 éves kanakért 40 lej, csikók után 20 lej, tenyészbikák után 100 lei, növendékbiika után 40 lej, növendékállatok után 40 lej, tehenek után 40 lej és üszök után 40 lej. A bíráló bizottság március 9-én reggel 8 órakor kezdi meg működését. A tenyészállatvásár ünnepélyes megnyitása d. e. 9 órakor tartatik s utána a bíráló bizottság által megítélt díjak osztatnak ki. A díjazáskor a kiténtetett állatok elővezetendők a tenyésztők pedig felkéretnek d. u. 3 óráig Grabácon maradni, állataik megmérésére és fényképezése céljából. E célból az állatok a község háza elé vezetendők. Ugy Grabácon, mint a szomszédos községekben az állattenyésztés magas nívón áll, az állatok törzskönyvezve vannak s így a gazdaközönységnek, községeknek közbirtokosságoknak ezen tenyészállatvásár a legjobb alkalmat nyújtja, apaállat szükségletük beszerzésére.

Gyümölcs termelők!

Gondoljatok gyümölcskultúránk fontos téli kezelésére

SOLBAR-ral.

(Téli kezelésnél 3%-os oldattal.)

Könnyen használható. Nem veszélyes az összes gyümölcsstermelésnél.

Teljesen megbízható a következő kártékony rovarok ellen:

Oidium (Lisztharmat)	Levéldarázs
Monilia (Párnás penész)	Paizstetvek
Fusikladium	Árasztó hernyó
Thrips (Holyaglábú)	Fonoatka (vöröspók).

287

Prospektusokkal és szakszerű felvilágosításokkal teljesen díjmentesen állunk bármikor rendelkezésére.

SOLBAR kapható:

„Pharma“ Stuperus & Co., București, Str. Spiru Hareț No. 5.

Weinrich és Ing. Zapfe cégnél Cluj, Str. Regina Maria No. 16. — Verkaufshalle des siebenbürg. sächs. Landwirtschaftsvereines, Sibiu. — Victor Löw, Droguerie, Sibiu, Str. Regina Maria No. 32. — Heinrich Connerț, kereskedőnél Mediaș. — Maschinenabteilung des sieb. sächs. Landwirtschaftsvereines, Sighișoara. — Josef Baumann, Sebes-Alba. — Verkaufshalle des landw. Bezirksvereines, Bistrița. — Burzenländer landw. Verkaufshalle, Brașov, Michael Weissgasse No. 17. — „Agroferra“ S. A. Târgu-Mureș.

14 darab szőke mangalica tenyészkan eladó

I. oszt. tenyészetből kg.-ként 60— leiert.

Cim a kiadóhivatalban

Traktorkezelői tanfolyam Kolozsváron.

Az International Haw. Corp. Kolozsváron folyó hó 19.-én és 20.-án traktor-tulajdonosok, vezetők és javítók részére ingyenes tanfolyamot rendez. A tanfolyamra a Román Gazdasági és Gépkereskedelmi R. T. nál lehet e hó 19. éig jelentkezni (Cluj-Kolozsvár, Reg. Ferdinand-Ferenc József-út 63. sz.).

A cukor ára emelkedett január hó végén. Ez a cukoráremelkedés a vasúti fuvardíj emelés következménye lévén a cukorrépa-termelőket nem érinti. A répa-termelői szerződés szerint u. i. az időközben emelkedő fuvardíjak, taxák stb. nem vonhatók le a répa-árából, hanem azok a cukor árához csatolandók.

A méz-nitrogén műtrágya ára. A dicsőszentmártoni Nitrogén-gyár a méz-nitrogén műtrágya eladási feltételeit a sulyos gazdasági viszonyoknak megfelelően módosította a tavaszra változatlan árak mellett. Vagyis bábogdobozban 100 kg.-ként 850 lej, z-ákban 780 lej, készpénz fizetés esetén az eddigi feltételektől eltérően 10% kedvezményt ad, hitelbe való vásárlás esetén pedig 9 hónapi kamatmentes hitelt nyújt.

Uj cukorgyár alapítási tervek Erdélyben. A „Consum” írja, hogy a „Zarojani” Cukorgyár, melynek üzeme a Hotin megyei (Besz-szarábiai) Cliscăuți helységben van, tranzakciót kötött egyik nagyobb csehszlovákiai cukorgyári tőkéscsoporttal, amely érdekeltséget vállalt a „Zarojani” Cukorgyárnál. A kapott érdekeltség fejében a cseh cukoripari tőkéscsoport négy ottani kisebb gyárának berendezését adja át a Zarojaninak. A „Zarojani” ezen négy cukorgyár berendezésével Erdély különböző részein négy cukorgyár felállítását tervezi. Az egyik gyárat Temesvárott, a másikat a Kolozsvár melletti Alsószukon óhajta felépíteni, a harmadikat Szatmár vidékén, a negyiket a Barcaságban. A „Consum” értesülései szerint, a temesvári telket már megvásárolta és tárgyalásokat kezdett a bánáti gazdákkal a cukorrépa átvételére vonatkozólag. A „Consum” azt írja, hogy hasonló tárgyalások indultak meg a kolozsmegyei gazdákkal is. Ilyen tárgyalások megindulásáról nincsen tudomásunk, annál is kevésbé lehet, mert még a gyáraknak nyoma sincsen, ahhoz pedig hogy a gazdákkal is tárgyalásokat kezdjenek, előfeltétel a gyár illetve gyárak felépítése. Mindenesetre figyelemmel kísérjük az eseményeket. Ha a terv valóra válik Románia cukortermelési politikáján is előreláthatólag lényeges változások fognak történni.

PIAC.

Terményárak Kolozsváron.

Buza I. oszt.: 600, buza II. oszt.: 580, árpa II. takarmány: 280, zab I. oszt.: 350, zab II. oszt.: 330, tengeri lófogó: 320, bab fehér: 1300, bab tarka: 1200 lej métermászáknént. **Tej és tejtermék árak:** tehéntej 6, bivalytej 8, tejszín 50 lej literenként, tea vaj 156, főző vaj 100, tehénturó 30, juhturó 40, csemege sajt 102 lej kilónként. **Gyümölcsárak:** alma közönséges 8, alma faj 16, körte 12, dió 36 lej kilónként. **Zöldségárak:** murok 8, petrezselyem 10 lej kilónként, zeller 2, karalábé 2 lej darabonként, hagyma 4, fokhagyma 31 lej kgként, káposzta 6, kelkáposzta 2 lej, vöröskáposzta 5 lej fejenként, burgonya 3 lej kgként; retek 2 lej fejenként, torma 1 kötés 2 lej, sütőtök 1 kg 4 lej, cékla 1 darab 1 lej.

Szatmári piaci árak.

Terményárak: buza 550—560, rozs 320—330, zab 280—290, tengeri 560—570, napraforgó 620—630 lej métermászáknént. **Állatárak:** exportmarha 17—18, vágómarha 16—17, helyi fogyasztásra 12—14, nehéz sertés 43—45, kövér

sertés 38—40, sovány sertés hizlalási célra 48—50 lej kilónként. **Baromfi:** kövér liba 400—450, sovány liba 280—300, pulyka 200—250 lej darabonként, káppan 250—300, tyúk 100—150, csirke 70—90, tojás 6 lej páronként. **Zöldségfélék:** burgonya 3, hagyma 3, szemes bab 10—12, lencse 36 lej kilónként, zöldség 6—8 lei csomónként, karalábé 3, sütőtök 10—14 lej, zeller 4—5 lej darabonként, káposzta 10—12, vörös káposzta 10—14 lej fejenként. **Gyümölcs:** alma 12—14, körte 12—14, szőlő 25, dió 36, gesztenye 12 lej kilónként. **Tejfélek:** tej 6, tejföl 25—30 lej literenként, tehénturó 8—10 lej csomónként, vaj 80 lej kilónként.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lei. Vestagabb betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lej.

Eladó vagy bérbeadó a Balaton mellett Keszthely és Hévíz között egy 4700 öl kiterjedésű bekerített kis gazdaság, amelyből 1 hold fiatal termő csemege-szőlő, a többi gyümölcsös, konyha és díszkert. A birtokon van egy 4 szobás urilak, garage, istálló, sertésol. A birtok kiválóan alkalmas sertés, baromfi és méh-tenyésztésre. Cim: Dr. Kukuljevitcz József gazd. ak. tanár, Keszthely, gazd. ak.

Azonnali belépesre ispáni vagy gazdatiszti állást keres. 20 évi gyakorlattal bíró nős, okleveles gazda, beszéli románul és magyarul. Cim: Gyerkő Márton Porcesti, pu. Alunis, jud. Mures. 283

Csabagyöngye, fehér és piros sasza, valamint a legjobb borfajta szőlőoltványok kaphatók még Schöppner Sámuel volt m. kir. szőlő és borászati felügyelő, E. G. E. tag szőlőoltványtelepén Sövényfalva (Cornesti), Kisküküllő vm. 284

Eladó 4000 darab birs körte vadonc 60%-ban kézben ojítható és 500 darab Dusie alany. Ára 1000 darabonként 1000 L. Cim: Mádly András Turda. 288

Szallítunk 279
elsőrendű nemes szőlőoltványokat és saját napos hegyi fekvésű amerikai telepünkről származó alanyvesszőket. — Árjegyzéket ingyen küldünk. Gazdasági tanintézet Szőlőoltvány telepe Mediaș-Medgyes. Telefon: 104 sz.

„TRANSYLVANIA“

Faiskola és Szőlőoltványtelep
Aiud-Nagyenyed.

Nagyobb mennyiségű fa- és szőlőoltvány a legolcsóbb árban beszerezhetőek. — Árjegyzék ingyen 266

Az 264

Ambrosi szőlőoltványtelep Medgyes-Mediaș

Tul. Dr. AMBROSÍ ALFRED

szállít elsőrangú és garantált fajtisza minőségű szőlőoltványokat, amerikai alanyvesszőket. — Kérje új árjegyzékünket.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám.

Fiókjai: Temesvár, Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

SAJÁT TÖKÉI: 141 MILLIÓ LEJ

Affiliált Intézetei: Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt. Szászrégenben, Népbank Rt. Bánffyújváradon és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ. Szamosújváron. Minden bankügyletet a legelőnyösebben véggez. — Engedélyezett devizabélyeg. — Betéteket elfogad. Áruaktár a vasút mellett. 284

Szőlőoltvány, gyümölcsfa,

valamint gyökerező rippária portális és berlandieri szőlővesszőket megbízható helyről telepítsünk.

Ajánljuk 20 év óta fennálló telepünkről: garantált fajtisza minden betegségtől mentes duggyökerező szőlőoltvány és gyümölcsfáinkat.

Tekintettel az évi nagy keresletre igyekezzék rendeléseit mielőbb hozzánk juttatni, minthogy a múlt évben nagyon sok vevőinket nem tudtuk kielégíteni. Árjegyzéket kívánatla díjmentesen küldünk mely a szőlőültetésről valamint a káros növények irtásáról sok hasznos tudnivalókat tartalmaz

Székely Gábor és Tsa. szőlőoltvány és gyümölcsfatelep Diosig in Bihor.

782

SALAMON és ȘTEFAN

magtermelés és magkereskedés
Cluj-Kolozsvár, Piața Mihai Viteazul
(Széchenyi tér 38. szám. 280

Magtermelő és kísérleti telep:
Sănnicoare-Szamoszentmiklós

Legkiválóbb minőségű eredeti, Németországból importált konyhakerti és virágmagvak, kerti, gazdasági, takarmány- és fűmagvak állandó nagy raktára. —

Legnagyobb csiraképeség garantálva. Árjegyzék ingyen!

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk!

Eredeti Quedlinburgi, Eckendorfi takarmány répamag!

Fajta azonosság garantálva!

Vetőmagvak

gazdasági magvak
konyhakerti magvak
virágmagvak
heremagvak

legmegbízhatóbb minőségben

286

**MEZŐGAZDÁK
KERESKEDELMI R. T.-nál**
Alapítva 1900 **ARAD** Alapítva 1900

Árjegyzék ingyen!

FAISKOLÁK ÉS SZŐLŐOLT-VÁNYTELEPEK R.T.



**AMBROSÍ, FISCHER
& CO
AIUD, JUD. ALBA**
Catalog gratis

272